

OPCIÓ A

EXERCICI 1 [5 punts]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

La globalització és un procés irreversible, que només es faria reversible si els estats tornessin a tenir economies tancades, amb tipus de canvi fixos i monedes no convertibles, aranzels alts, control dels moviments de capitals, nacionalització de les empreses multinacionals, restriccions als mercats financers i tancament de les fronteres a la immigració. Aquesta és l'alternativa real [...].

Un dels resultats de la globalització és allunyar de la vida quotidiana dels ciutadans els centres de decisió sobre moltes coses que afecten la seva vida. El tancament d'una fàbrica es decideix a l'altre costat de l'Atlàntic, o a Corea del Sud, o no se sap a on. Una especulació que fa tombar una moneda neix en algun mercat financer llunyà que es transmet en pocs minuts al mercat local. La política monetària ja no és competència d'un estat, ni la comercial, ni l'agrícola, ni l'exterior, ni la política de defensa, ni gairebé cap política. Tot se n'ha anat cap a Brussel·les o Washington.

Amb la fugida de les competències també hi ha hagut una fugida de responsabilitats. «No podem fer-hi res» o «no podem canviar perquè els mercats financers no ho tolerarien», diuen els polítics. En aquestes circumstàncies no se sap a qui protestar sobre els problemes ni a qui exposar les preocupacions.

L. SEBASTIÁN, «Contra la irresponsabilidad de la globalización», *El País*, 24 de juny de 2002

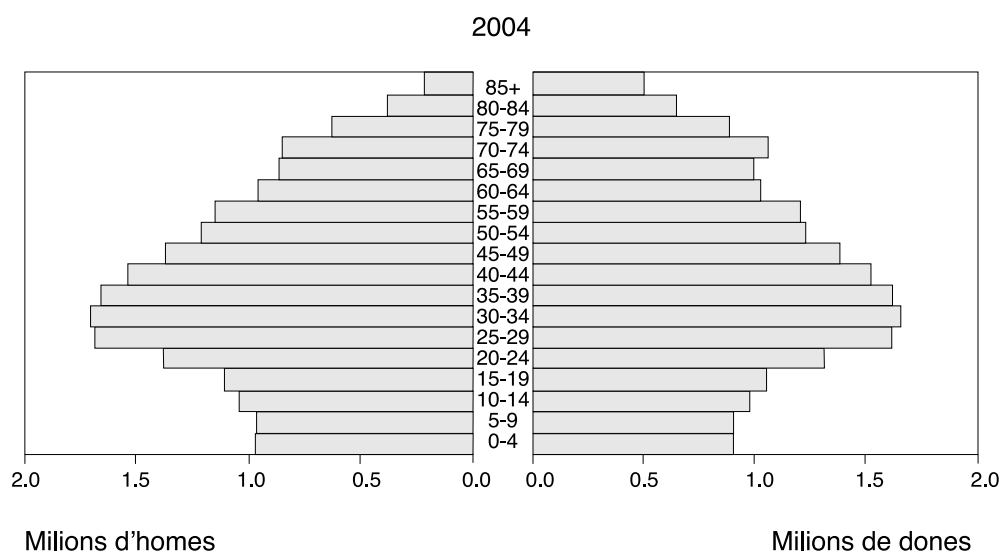
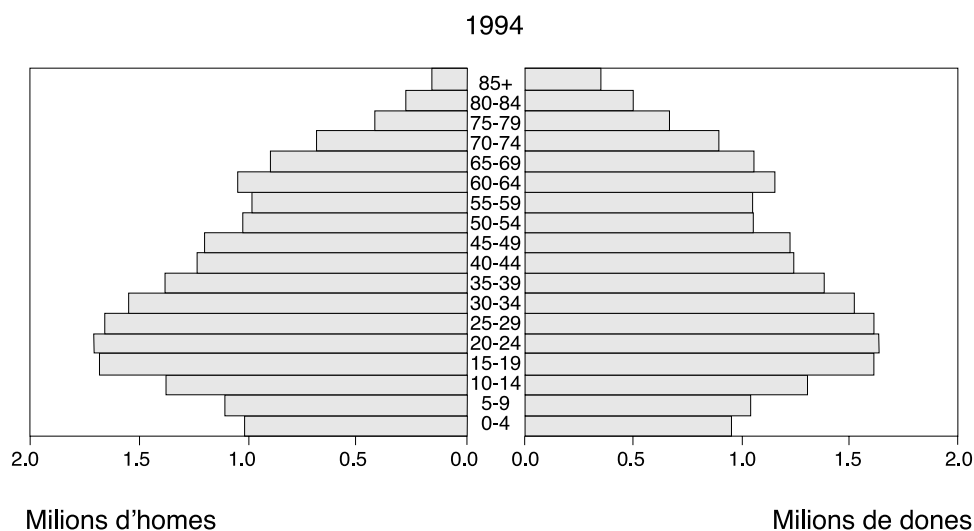
1. Resumiu les idees principals del text. [1 punt]
2. Definiu el concepte de globalització i esmenteu quatre característiques, amb exemples, d'aquest model econòmic. [1,5 punts]
3. Analitzeu les causes i les conseqüències dels intercanvis desiguals entre els estats del nord i del sud. [2,5 punts]

EXERCICI 2 [5 punts]

Observeu els gràfics següents i responeu a les qüestions.

PIRÀMIDES DE POBLACIÓ A L'ESTAT ESPANYOL, 1994-2004

Font: U.S. Census Bureau, International Data Base

1. Descriviu els gràfics, indiqueu totes les variables que hi són representades i definiu a quin tipus de classificació genèrica pertanyen. [1 punt]
2. Definiu els conceptes de taxa (global) de fecunditat, creixement vegetatiu i taxa de dependència. Indiqueu i comenteu el nom amb què es coneix un gran creixement de la població com el de la generació nascuda a la dècada de 1970. [1,5 punts]
3. Exposeu les tendències actuals de l'estructura de la població als països desenvolupats i analitzeu les causes i les conseqüències a curt i a llarg termini de la dinàmica de la població. Relacioneu les variables demogràfiques amb les culturals, socials i econòmiques. [2,5 punts]

OPCIÓ B

EXERCICI 1 [5 punts]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

Hi ha un conjunt d'actituds segregacionistes o discriminatòries que es practiquen de forma quotidiana i en molts àmbits de la societat: la discriminació a l'entrada de certs locals, la segregació de nens i nenes en certes escoles, les dificultats per als immigrants de trobar un pis de lloguer o la diferència en els salaris que cobra la població immigrada amb relació a l'autòctona. La majoria de vegades es tracta d'un racisme subtil, que no es manifesta clarament com a tal, ja que qui el practica no es reconeix com a racista, però que per les conseqüències de segregació, exclusió o explotació que té vinculades al color de la pell o a l'origen de les persones és, sens dubte, racisme.

Cada vegada s'escau menys parlar de racisme latent, perquè cada vegada està menys amagat i es manifesta de forma clara en fets concrets. Aquests fets no són aliens a les opinions que la societat expressa a través de les enquestes. Les més recents mostren algunes millores pel que fa a opinions racistes, però perdura la idea de culpabilitzar la població immigrant de l'atur o de la delinqüència.

A les societats occidentals actuals hi ha diversos factors que afavoreixen l'augment de discursos excloents i racistes. Per exemple, les dificultats econòmiques o la velocitat dels canvis tecnològics i socials que empenyen una part de la població a la desorientació i la sensació de perdre els punts de referència. Aquesta part de la població sol coincidir precisament amb els sectors més desfavorits de la població autòctona.

El racisme social, SOS Racisme, 1998

1. Resumi les idees principals del text. [1 punt]
2. Definiu els conceptes de racisme i xenofòbia. Indiqueu quins són, segons el text, els factors que afavoreixen l'augment del racisme. [1,5 punts]
3. Expliqueu les característiques principals de la immigració que es produeix actualment a Europa occidental d'acord amb l'esquema següent: factors que atrauen la població immigrant, principals països o regions d'origen d'aquesta població i principals dificultats que troba per integrar-se dins la societat d'acollida. [2,5 punts]

EXERCICI 2 [5 punts]

Observeu els mapes següents i responeu a les qüestions.

EL CREIXEMENT URBÀ A LA REGIÓ METROPOLITANA DE BARCELONA

1972

2004

Font: www.pangea.org

1. Descriviu la informació que proporcionen els dos mapes. [1 punt]
2. Indiqueu i comenteu diferents factors demogràfics, econòmics i polítics que expliquin el creixement de la regió metropolitana de Barcelona. [1,5 punts]
3. Analitzeu el sistema urbà de Catalunya i comenteu-ne les característiques més importants. [2,5 punts]